

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

Factors affecting the effectiveness of policy implementation of local administration
organizations in Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province

สิรินทรา ไพค่านาม¹, สามารถ อัยกร^{2*}, ชาดชัย อุดมกิจมงคล³

Sirinya Paikhamnam^{1*}, Samart Aiyakorn², Chardchai Udomkijmongkol³

^{1, 2, 3} หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

^{1, 2, 3} Master of Public Administration Program, Faculty of Management Science, Sakon Nakhon Rajbhat University

Corresponding author's e-mail: leeo2728@gmail.com¹, Saamm_5@hotmail.com^{2},

Chardchai_u@hotmail.com³

Received: January 19, 2025

Revised: March 8, 2025

Accepted: March 18, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย 1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชน และประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร 2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 268 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล และด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ได้ร้อยละ 67.20 ยกเว้นด้านการกำหนดทิศทาง

เชิงกลยุทธ์ ด้านการบริหารทรัพยากรองค์การ และด้านการสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ได้ร้อยละ 45.90 ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การนำนโยบายไปปฏิบัติ, การมีส่วนร่วมของประชาชน, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

Abstract

The purposes of this research included the following: 1. To study the strategic leadership level of executive's public participation and the effectiveness of policy implementation of local government organizations in Mueang Sakon Nakhon District. 2. To study the influence of executives' strategic leadership. public participation that affects the effectiveness of policy implementation of local government organizations in Mueang Sakon Nakhon District. The sample group consisted of 268 officials from local government organizations in Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province, selected using a stratified sampling method. The questionnaire was used as the tool for data collection and statistics employed for data analysis incorporated frequency, percentage, standard deviation, and Multiple Regression Analysis. The study revealed these results: 1. Strategic leadership of local administrative organization executives in Mueang Sakon Nakhon District overall, it was at a high level public participation in the operations of local government organizations in the Mueang Sakon Nakhon District area. Overall, it was at a moderate level and effectiveness of policy implementation of local government organizations in Mueang Sakon Nakhon District, overall, it was at a high level 2. Strategic leadership of executives, the aspect of controlling the organization to be balanced and the aspect of acting with morality influence the effectiveness of policy implementation of local government organizations in Mueang Sakon Nakhon District, statistically significant at the 0.01 level. Collectively, they were able to predict the effectiveness level of policy implementation of local government organizations in Mueang Sakon Nakhon District at 67.20 percent. Except for strategic direction setting organizational resource management and supporting effective organizational culture. Public participation in terms of participation in receiving benefits and participation in evaluation influences the effectiveness of policy implementation of local government organizations in Mueang Sakon Nakhon District Statistically significant at the 0.01 level. As for participation in decision making, it influences the effectiveness of policy implementation of local government organizations in Mueang Sakon Nakhon District, statistically significant at the 0.05 level. Collectively, they were able to predict that the effectiveness of policy implementation by local administrative organizations in Mueang Sakon Nakhon District had been at 45.90 percent, except for participation in the operation.

Keywords: effectiveness, policy implementation, public participation, strategic leadership

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย และยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ทั้งนี้ แผนปฏิบัติราชการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามความสำเร็จของการดำเนินงาน อันจะทำให้การปฏิบัติงานสามารถตอบสนองต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2560)

แผนปฏิบัติราชการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นถือเป็นการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) เป็นเรื่องกระบวนการที่องค์กรผู้รับผิดชอบสามารถนำและกระตุ้นให้ใช้ทรัพยากรในการบริหารตลอดจนกลไกที่สำคัญทั้งหมดปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบายที่วางไว้หรือไม่ แค่นั้น เพียงใด การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเป็นการแสวงหาวิธีการและแนวทางเพื่อปรับปรุง นโยบาย แผนงานและการปฏิบัติงานโครงการให้ดีขึ้น โดยสามารถนำทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรทางกายภาพมาประสานเข้าด้วยกันมุ่งใจให้นำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้หรือไม่เพียงใด การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติมีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาความจริงที่เกิดขึ้นภายในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมุ่งตอบคำถามที่สำคัญ 2 ประการ คือ มีอะไรเกิดขึ้น (What) และทำไมจึงเกิดขึ้น (Why) ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การศึกษาถึงบทเรียนที่เกิดขึ้น การนำไปสู่การพัฒนาแนวทางและการสร้างกลยุทธ์ที่จะช่วยสร้างความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดขึ้น

อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 18 แห่ง โดยจำแนกเป็น เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลตำบล 9 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง ซึ่งองค์กรปกครองทั้ง 18 แห่ง ได้มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน เช่น การจัดทำแผนพัฒนาการจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ซึ่งในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร เพราะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นผู้กำหนดทิศทาง การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร เป็นหัวใจของการบริหาร เป็นผู้ที่สามารถดำเนินงานให้สำเร็จได้จากความร่วมมือของผู้อื่น ผู้นำที่ดีมีหน้าที่ประสานเพื่อนำไปสู่จุดหมาย เป็นผู้วิสัยทัศน์กว้างไกลและสามารถทำให้ผู้อื่นยอมรับและยินดีที่จะเป็นไปตาม ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องมี “ภาวะผู้นำ” ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร ผู้นำจึงจำเป็นต้องมี “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์” เพื่อพัฒนาศักยภาพการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อนมากขึ้น พัฒนาความสามารถในการสร้างสรรควิสัยทัศน์ของตน และที่สำคัญอย่างยิ่งต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม (Boal & Schultz, 2005) เพิ่มขึ้นตามไปด้วย การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นการการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการดำเนินโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งการนำนโยบายไปปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐนั้นที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากที่สุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำความต้องการของประชาชนและนโยบายของรัฐบาลกำหนดเป็นโครงการ หรือกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย และโครงการหรือกิจกรรมนั้นไปปฏิบัติเพื่อตอบสนองคนในชุมชนและสังคมต่อไป ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนำ

นโยบายไปปฏิบัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมการให้บริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชน และประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

Hitt et al. (2007) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติของความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ (determining strategic direction) คือ ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ และสามารถนำวิสัยทัศน์มาถ่ายทอดตลอดจนจูงใจกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้
2. การบริหารทรัพยากรในองค์กร (effectively managing the firm is resource portfolio) มีความสามารถในการใช้กลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรในองค์กร ทั้งด้านงบประมาณและด้านทรัพยากรบุคคล เพื่อให้ทรัพยากรเหล่านั้นเกิดประโยชน์สูงสุด มีความคุ้มค่า คุ่มทุน เพื่อเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ
3. สนับสนุนวัฒนธรรมองค์การให้มี ประสิทธิภาพ (sustaining an effective organizational culture) มีความสามารถในการกำหนดเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การและค่านิยมให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายนอก สามารถเลือกวัฒนธรรมองค์การที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการทำงานของสมาชิก
4. มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (emphasizing ethical practices) เป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ไว้วางใจ มีการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
5. การจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล (establishing balance organizational controls) มีการจัดการบริหารงานดูแลในกระบวนการทำงานให้ได้มาตรฐาน คุณภาพการบริหาร ผู้รับบริการพึงพอใจ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

Cohen & Uphoff (1980) ได้จำแนกการมีส่วนร่วมของประชาชน ออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision making) ซึ่งเป็นการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น การร่วมคิด และกำหนดแนวทางการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น การร่วมวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (implementation) เป็นการเข้าร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ ได้แก่ การร่วมมือปรับปรุงระบบการบริหารงาน เพื่อดำเนินการในกิจกรรมโครงการของท้องถิ่น การร่วมสนับสนุนทรัพยากรส่วนตัว เพื่อดำเนินการในกิจกรรมโครงการของท้องถิ่น การร่วมปฏิบัตินโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย การประสานขอความร่วมมือระหว่างประชาชน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (benefit) โดยอาจจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุ ทางสังคม หรือโดยส่วนตัว ได้แก่ แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นในรูปวัตถุสิ่งของ แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นในลักษณะของส่วนร่วม แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นในลักษณะส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation) ซึ่งเป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรม รวมทั้งเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วม ต่อไป ได้แก่ การแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการประเมินประสิทธิผลแผนงานหรือโครงการ การควบคุม การตรวจสอบโดยประชาชน

แผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

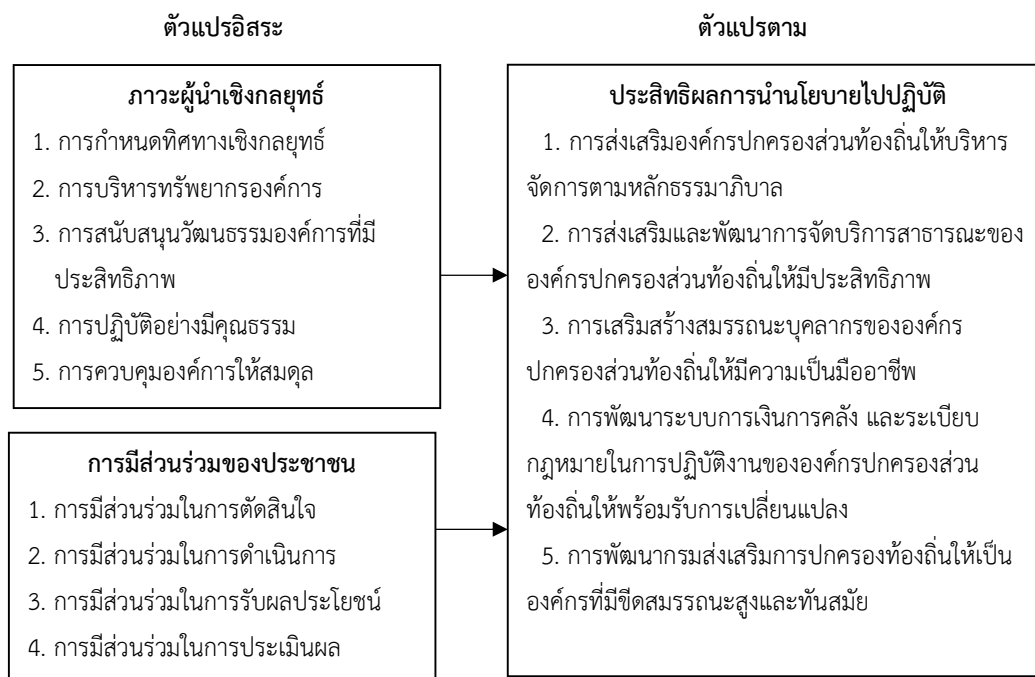
แผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย และยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มาตรา 30 โดยประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1. การส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
2. การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ
3. การเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเป็นมืออาชีพ
4. การพัฒนาระบบการเงินการคลัง และระเบียบกฎหมายในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
5. การพัฒนากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย

สรุปในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำ 1) แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของ Hitt et al. (2007) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 2) แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff (1980) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 3) ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 891 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 268 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเทียบตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (สิน พันธุ์พินิจ, 2554) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จำนวน 268 คน

3.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร

3.3 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม

4.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วลงรหัส (coding form)

4.3 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ตามแบบสอบถาม ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

4.3.2 การวิเคราะห์ระดับ 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) ประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3.3 การทดสอบสมมติฐาน เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์	3.74	0.59	มาก
2	การบริหารทรัพยากรองค์การ	3.73	0.62	มาก
3	การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิภาพ	3.76	0.60	มาก
4	การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม	3.65	0.75	มาก
5	การควบคุมองค์การให้สมดุล	3.66	0.64	มาก
ภาพรวม		3.71	0.56	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ

การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.74$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ($\bar{X} = 3.65$)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	การมีส่วนร่วมของประชาชน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.82	0.56	มาก
2	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.32	0.62	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.65	0.65	มาก
4	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.20	0.80	ปานกลาง
ภาพรวม		3.49	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.65$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.20$)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ด้านที่	ประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล	3.69	0.61	มาก
2	การส่งเสริมและพัฒนาการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ	3.67	0.69	มาก
3	การเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเป็นมืออาชีพ	3.71	0.68	มาก
4	การพัฒนากระบวนการเงินการคลัง และระเบียบกฎหมายในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	3.77	0.69	มาก
5	การพัฒนากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย	3.74	0.67	มาก
ภาพรวม		3.71	0.59	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การพัฒนาระบบการเงินการคลัง และระเบียบกฎหมายในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมาคือ การพัฒนากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย ($\bar{X} = 3.74$) การเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเป็นมืออาชีพ ($\bar{X} = 3.71$) การส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 3.69$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.67$)

4. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std. error	(β)	t	P-value	Collinearity	
						Tolerance	VIF
(Constant)	0.716	0.146		4.891	0.000		
การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์	0.101	0.068	0.101	1.482	0.140	0.272	3.673
การบริหารทรัพยากรองค์การ	0.033	0.067	0.034	.499	0.618	0.264	3.788
การสนับสนุนวัฒนธรรม							
องค์กรที่มีประสิทธิภาพ	0.080	0.064	0.081	1.247	0.213	0.298	3.356
การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม	0.270	0.051	0.340	5.320	0.000**	0.307	3.262
การควบคุมองค์การให้สมดุล	0.331	0.058	0.357	5.669	0.000**	0.316	3.160
R=820, $R^2 = 0.672$, $R^{2Adj} = 0.665$, $F = 107.237$, $Sig. = 0.000^{**}$							

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล ($\beta = 0.357$) และด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ($\beta = 0.340$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 67.20 ($R^2 = 0.672$)

5. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std.error	(β)	t	P-value	Collinearity	
						Tolerance	VIF
(Constant)	1.276	0.198		6.456	0.000		
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	0.160	0.065	0.152	2.471	0.014*	0.547	1.829
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	0.043	0.063	0.044	0.679	0.497	0.481	2.080
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	0.368	0.060	0.405	6.166	0.000**	0.476	2.099
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	0.196	0.050	0.264	3.918	0.000**	0.454	2.203
R = 677, R ² = 0.459, R ² Adj = 0.450, F = 55.718, Sig. = 0.000**							

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\beta = 0.405$) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\beta = 0.264$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\beta = 0.152$) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 45.90 (R²Adj = 0.459)

การอภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล และด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ได้ร้อยละ 67.20 ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระวัฒน์ ขาแสน (2566) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 86.90 สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพรรณ สุตลาภา (2565) ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมองค์กร และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรองค์การ ยกเว้นการสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิภาพ มีอิทธิพลต่อการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 54.50 สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ อับมา (2566) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 37.80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา สิงห์พันธุ์ (2563) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำ

เชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 69.60 ส่วนภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน เขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ด้านการบริหารทรัพยากรองค์การ และด้านการ สนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นบางท่าน ไม่สามารถกำหนดแผนกลยุทธ์ในหน่วยงานได้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของหน่วยงานได้อย่างเต็มที่ ไม่สามารถวิเคราะห์ปัจจัยภายในภายนอกและนำมากำหนดเป็นแผนกลยุทธ์ได้ ไม่สามารถตัดสินใจปรับเปลี่ยนแผนการ บริหารงานได้สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ขาดการส่งเสริมระบบการจัดการค่าตอบแทนที่ยั่งยืนรวมถึงการ เลื่อนตำแหน่งที่ชัดเจนยุติธรรม บางครั้งมีการบริหารจัดการงบประมาณได้ไม่ค่อยเหมาะสมและคุ้มค่า และไม่สามารถกำหนด แบบแผนในการทำงานได้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก นอกจากนี้การนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จะมีประสิทธิภาพเพียงใด มักเกิดขึ้นจากปัจจัยอื่น ๆ มากกว่า

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาอิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไป ปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ส่วนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง สกลนคร ได้ร้อยละ 45.90 ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิดาภา สีส่างาม (2564) ได้ทำการศึกษาอิทธิพล ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีอิทธิพล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วน จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 53.70 สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษมสันต์ พุ่มมณี (2563) ได้ทำการศึกษา ประสิทธิภาพของ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุมเข้า อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี ผลการศึกษพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายตามยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมาปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา สิงห์หนัด (2563) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมีส่วน ร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการในเขตอำเภอ ต่างอย ได้ร้อยละ 46.80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา วักดิ์เพชร (2563) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของการมีส่วนร่วม ของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามภารกิจถ่ายโอนของเทศบาลตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัด สกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการได้รับ ผลประโยชน์ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามภารกิจถ่ายโอนของเทศบาลตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัด สกลนคร โดยสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการดำเนินงานตามภารกิจถ่ายโอนของเทศบาลตำบลนาใน อำเภอพรรณา นิคม จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 50.40 ส่วนการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายไป ปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนในเขต อำเภอเมืองสกลนคร ส่วนใหญ่ไม่มีเวลาและไม่มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่าง สม่าเสมอ อีกทั้ง ประชาชนส่วนใหญ่มองว่าการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ หรือ

หน่วยงานราชการ นอกจากนั้นประชาชนไม่ค่อยสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากนัก เพราะเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องห่างไกลตน จึงไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากนัก

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้คือ

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล และด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเสริมสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม และด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล โดยการจัดฝึกอบรมสัมมนา เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานอย่างเสมอต้นเสมอปลาย มีการพิจารณาการเลื่อนขั้นเลื่อนเงินเดือนด้วยความโปร่งใสยุติธรรม มีการบริหารงานด้วยความยืดหยุ่น และสามารถจัดอัตรากำลังบุคลากรให้ได้เหมาะสมกับภาระงาน

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ให้ดียิ่งขึ้น โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมการทำงานงบประมาณและบัญชีรับจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแผนงานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีส่วนร่วมโดยการเป็นคณะกรรมการในการจัดซื้อจัดอุปกรณ์ของโครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีส่วนร่วมโดยการเป็นคณะกรรมการในการบริจาคทรัพย์สินตามโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเสริมสร้างและพัฒนา ประสิทธิภาพการนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามแผนปฏิบัติราชการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ และด้านการส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยควรให้ความสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภารกิจและการจัดบริการสาธารณะ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล จัดทำและติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น และการจัดการเลือกตั้งตามแผนที่กำหนด

1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล และด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการนโยบายไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามลำดับ โดยการฝึกอบรมสัมมนาเพื่อส่งเสริมและปลูกฝังให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม และรู้จักจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีความสุขในการทำงาน

1.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามลำดับ โดยการประชาสัมพันธ์เพื่อชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินการโครงการ/กิจกรรมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมติดตามร้องเรียนการบริหารงานในการพัฒนาชุมชนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และเข้าร่วมเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อร่วมเสนอปัญหาความต้องการของชุมชนต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่น ๆ เพื่อที่จะได้ทราบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภออื่น ๆ ของจังหวัดสกลนคร

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น วัฒนธรรมองค์กร การบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง การสร้างทีมงานของผู้บริหาร พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ ความภาคภูมิใจต่อองค์กร ที่อาจส่งผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร

2.4 ควรมีการศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูงขึ้นไป เช่น การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อสร้างตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เสนอต่อกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2560). *แผนปฏิบัติราชการ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)*.

กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

เกษมสันต์ พุ่มมณี. (2563). *ประสิทธิผลของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาดำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลหลุม*

เข้า อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ขวัญใจ อับมา, สัญญาศรีณ สวัสดิ์ไธสง และละมัย ร่มเย็น. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อ*

ประสิทธิภาพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม. Interdisciplinary

Academic and Research Journal, 3(3), 61–82.

- จิราพรรณ สุตลาภา, สัญญาพรรณ สวัสดิ์ไธสง และละมัย ร่มเย็น. (2565). วัฒนธรรมองค์กร และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3(3), 61–82.
- ชนิดาภา ลีคำงาม. (2564). อิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- วาสนา วักดีเพชร. (2563). อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามภารกิจถ่ายโอนของเทศบาลตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- วีระวัฒน์ ขาแสน และละมัย ร่มเย็น. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 3(3), 60–74.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2554). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สุจิตรา สิงห์พันธ์. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการภาครัฐของส่วนราชการ ในเขตอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- Boal, K. B. & Schultz, P. (2005). Organizations as complex adaptive social learning systems: The role of strategic leadership. *The 65th Annual Meeting of the Academy of Management*, Honolulu, HI.
- Cohen, J. M. & Uphoff, N. T. (1980). Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity. *World Development*, 8(3), 213-235.
- Hitt, M. A., Hoskisson, R. E., & Ireland, R. D. (2007). *Strategic Management-Competitiveness and Globalization: Concepts and Cases*. Mason, OH: Thomson South-Western.